

Bijlagen

HET RECHTERLIJK TOEZICHT OP DE WSNP-BEWINDVOERDER

Een onderzoek naar het functioneren van het rechterlijk toezicht op de Wsnp-bewindvoerder in de praktijk en de waardering daarvan door betrokkenen.

- ❖ Informatie Raad voor Rechtsbijstand, Bureau Wsnp
- ❖ Vragenlijst rechters-commissarissen
- ❖ Vragenlijst bewindvoerders
- ❖ Vragenlijst schuldeisers
- ❖ Vragenlijst gerechtsdeurwaarders
- ❖ Financieel eindverslag

- Bijlage I
- Bijlage II
- Bijlage III
- Bijlage IV
- Bijlage V
- Bijlage VI

Bijlage I

(Informatie Raad voor Rechtsbijstand, Bureau Wsnp)

Raad voor Rechtsbijstand, Bureau Wsnp

Het onderzoek wordt in opdracht van de Raad voor Rechtsbijstand, Bureau Wsnp, uitgevoerd. Bureau Wsnp is onderdeel van de Raad voor Rechtsbijstand die gevestigd is te 's-Hertogenbosch.

Vanaf 1 februari 2009 zijn de vijf Raden voor Rechtsbijstand opgegaan in één Raad voor Rechtsbijstand. De nieuwe Raad heeft vestigingen in de hoofdsteden van de vijf ressorten van de gerechtshoven (Amsterdam, Den Haag, Arnhem, 's-Hertogenbosch en Leeuwarden). De centrale organisatie is gevestigd in Utrecht.¹

Algemene taak Raad voor rechtsbijstand

De Raad voor Rechtsbijstand heeft toezicht op en draagt zorg voor de organisatie van de verlening van gesubsidieerde rechtsbijstand door met name het Juridisch Loket, mediators en advocaten. Dat betekent dat mensen die een advocaat of mediator niet kunnen betalen subsidie kunnen krijgen van de Raad voor Rechtsbijstand.²

Taken Bureau Wsnp³

Circa 250.000 huishoudens kampen met problematische schulden. Ongeveer 750.000 huishoudens lopen verhoogd risico om in een problematische schuldsituatie terecht te komen. Hierbij gaat het om particulieren of (ex-)zelfstandige ondernemers. Vele tienduizenden huishoudens per jaar benaderen professionele instellingen voor hulp. De huishoudens die niet door deze professionele instellingen (kunnen) worden geholpen, kunnen sinds 1 december 1998 de rechtbank vragen een wettelijke schuldsaneringsregeling toe te passen. De Raad voor Rechtsbijstand coördineert in opdracht van de Minister van Justitie landelijk de Wet schuldsanering natuurlijke personen. De Raad voor Rechtsbijstand 's-Hertogenbosch voert namens de Raden voor Rechtsbijstand een aantal wettelijke taken uit in het kader van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). De uitvoering van deze taken vinden plaats onder de hoed van het Bureau Wsnp. De Raad, meer specifiek: Bureau Wsnp, houdt zich in het kader van de Wsnp onder andere bezig met:

1. het selecteren van bewindvoerderorganisaties;
2. het laten auditen van bewindvoerderorganisaties;
3. het beheer van de bewindvoerderregister;
4. het uitgeven van bewindvoerderpassen;
5. de uitbetaling van bewindvoersubsidies;
6. de coördinatie van deskundigheidsbevordering bewindvoerders;
7. coördinatie beheer automatiseringsketen schuldsanering;
9. het geven van voorlichting aan publiek, schuldeisers en beroepsbeoefenaren;
10. het doen van onderzoek.

Ad. 1. Een organisatie die door de Raad erkend wil worden als bewindvoerderorganisatie, zal aan een aantal voorwaarden moeten voldoen. De aanvraag kan worden toe- of afgewezen. In geval van afwijzing kan de betreffende organisatie bezwaar maken bij de Commissie voor Bezwaar en Beroep.⁴

¹ <www.rvr.org> 24 maart 2009.

² <www.rvr.org> 24 maart 2009.

³ <www.rvr.org> 24 maart 2009.

⁴ <www.rvr.org> 24 maart 2009.

Ad. 2. Bureau Wsnp, is voorts verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van bewindvoerders en bewindvoerderorganisaties. Om deze reden heeft de Raad in 2005 besloten periodieke audits uit te laten voeren bij bewindvoerderorganisaties. Een beginnende organisatie moet, voordat zij erkend wordt, een erkenningsaudit ondergaan. Na een jaar wordt de situatie nogmaals bekeken. Als ook deze audit succesvol wordt doorlopen ontvangt het kantoor een auditverklaring en kunnen zij gebruik maken van een keurmerk. Beiden zijn 3 jaar geldig.⁵

Ad. 3. Alle bewindvoerders die door de rechtbank benoemd worden in een schuldsaneringzaak, worden opgenomen in het register bewindvoerders. Bewindvoerders kunnen worden onderverdeeld in twee groepen: advocaten en niet-advocaten. De laatste groep zijn vaak medewerkers van stads- en kredietbanken, maar ook van andere instellingen. Steeds vaker melden medewerkers van advocatenkantoren zich om de opleiding tot bewindvoerder te volgen.⁶

De overige taken zoals deze boven staan opgesomd spreken voor zich en zijn daarom niet nader toegelicht.

⁵ <www.wsnp.rvr.org>, 24 maart 2009.

⁶ <www.wsnp.rvr.org>, 24 maart 2009.

Bijlage II

(Vragenlijst RC's)

VRAGENLIJST RC

Geïnterviewde(n):

- **Rechter-commissaris:**
- **Ondersteunende medewerker:**

Interviewer:

- Siham Mouhoul, stagiaire Raad voor Rechtsbijstand, Bureau Wsnp
E-mailadres: SMouhoul@bureauwsnp.nl
Tel: 06 - 42165162

Opdrachtgever onderzoek:

Raad voor Rechtsbijstand, Bureau Wsnp

1. Worden er veel werkzaamheden aan medewerkers van de afdeling insolventies gedelegeerd en zo ja, om welke werkzaamheden gaat het dan?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VERSLAGEN

2. Welke termijn stelt uw rechtbank aan het uitbrengen van het eerste verslag door de bewindvoerder?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

- Wat vindt u van deze termijn als u kijkt naar de ontwikkelingen die zich kunnen voordoen in de laatste maanden van de schuldsaneringsregeling?

- Houdt de bewindvoerder zich aan deze termijn?

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

5. Hoe wordt door uw rechtbank gereageerd indien het periodieke verslag niet binnen de vastgestelde termijn of misschien (onbewust) niet wordt uitgebracht?

- Wie waakt ervoor dat de termijnen in acht worden genomen en dat de periodieke verslagen ook daadwerkelijk uitgebracht worden?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Welke acties worden ondernomen indien er twijfels rijzen over de waarheidsgehalte van het periodieke verslag of wanneer essentiële punten in de periodieke verslagen ontbreken?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Wat vindt u van de frequentie van uitbrenging van de verslagen zoals de wet en de richtlijnen het voorschrijven?

- Vormt de frequentie van verslaglegging die de wet en de richtlijnen geven mogelijk een obstakel bij het adequaat uitoefenen van toezicht?

- Ziet u liever dat de bewindvoerder vaker een verslag uitbrengt?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Wordt door de bewindvoerder voor de verslaglegging de modelverslagen in gebruik genomen of komen zij met 'eigen' verslagen?

.....

.....

.....

.....

.....

9. Wat vindt u van de modelverslagen? Zorgen deze modelverslagen ervoor dat alle punten naar voren worden gebracht zodat u de mogelijkheid krijgt adequaat toezicht uit te oefenen?

- Zo nee, waar vindt u dat de modelverslagen in tekortschieten?

.....

.....

.....

10. Op welke manieren wordt er door uw rechtbank nog meer toezicht op de bewindvoerder uitgeoefend (naast de controle van de verslagen)?

HET CONTACT MET DE BEWINDVOERDER

11. Hoe wordt contact onderhouden met de bewindvoerder? Wat voor een beleid hanteert uw rechtbank?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. Wordt u door de bewindvoerder (vaak) benaderd om hem/haar te voorzien van advies/inlichtingen en zo ja, waar vraagt hij/zij dan uw advies/inlichtingen over?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. In welke gevallen worden er aanwijzingen gegeven aan de bewindvoerder en worden deze aanwijzingen door de bewindvoerder in acht genomen?

.....

.....

.....

.....

OVERIGE VRAGEN

14. Wordt door de bewindvoerder altijd rekening en verantwoording afgelegd?

- Op welke manier wordt dit gedaan?

[illegible]

15. Hoe vaak komt het voor dat de schuldeisers opkomen tegen een handeling van de bewindvoerder of een bevel doen uitlokken zodat de bewindvoerder een bepaalde handeling zal verrichten of een voorgenomen handeling zal nalaten? (cijfers beschikbaar?)

- Waar komen de schuldeisers in de meeste gevallen tegen op?

- Hoe wordt dit dan afgedaan? Is hiervoor binnen uw rechtbank een bepaald beleid in het leven geroepen?

[illegible]

16. Wat vindt u van het voorstel om een centraal register met klachten over bewindvoerders aan te leggen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

17. Wat ervaart u in de hedendaagse praktijk als belemmering in de uitoefening van uw toezichthoudende functie?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

18. Strekken de huidige bevoegdheden die u van de wetgever als toezichthouder hebt gekregen ertoe uw rol als toezichthouder op de bewindvoerder adequaat uit te oefenen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

19. Wat vindt u van het voorstel van de Commissie insolventierecht om de rechter-commissaris voor wat betreft het toezicht op de bewindvoerder meer op afstand te plaatsen en het toezicht in de eerste plaats door een schuldeiserscommissie te laten uitoefenen?

- Zal het toezicht dan naar u mening beter verlopen?

- Zullen er naar uw verwachting door de mogelijkheid van de instelling van een schuldeiserscommissie binnen de Wsnp meer inmenging door de crediteuren plaatsvinden?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

20. Eén van de achterliggende redenen om het toezicht te verplaatsen naar de schuldeiserscommissie is dat de werklast bij de rechtbanken hoog zou zijn. Hoe is het momenteel met de werklast op de afdeling insolventies binnen uw rechtbank gesteld?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

21. Welke suggesties hebt u ter verbetering van het toezicht op de Wsnp-bewindvoerder?

.....

.....

.....

.....

Einde

Bijlage III

(Vragenlijst bewindvoerders)

VRAGENLIJST BEWINDVOERDERS

1. Vindt u dat de rechtbank de juiste instantie is om toezicht op de bewindvoerders uit te oefenen?

- Zo ja, waarom?

- Zo niet, waarom niet? Wie zou dan het toezicht moeten uitoefenen op de Wsnp-bewindvoerders?

.....

.....

.....

.....

2. Ervaart u het rechterlijk toezicht als een probleem?

- Zo ja, waarom?

.....

.....

.....

.....

3. Vindt u dat de rechtbank adequaat toezicht uitoefent? (toelichting is gewenst)

.....

.....

.....

.....

4. Vindt u dat de rechter-commissaris/rechtbank meer bevoegdheden moet krijgen om zijn toezichthoudende functie adequaat of adequater te vervullen?

- Zo ja, wat voor bevoegdheden?

.....

.....

.....

.....

5. Op welke manieren wordt door de rechtbank toezicht uitgeoefend op de bewindvoerder?

- Wat vindt u van deze manieren?

- op welke manier komt het toezicht duidelijk naar voren?

.....

.....

.....

.....

.....

6. Welke knelpunten signaleert u bij de uitoefening van het toezicht door de rechtbank?

.....

.....

.....

.....

7. Welke beleid hanteert rechtbank t.a.v. de verslaglegging?

- Hoe vaak moet verslag worden gedaan?

- Wat vindt u van de frequentie?

.....

.....

.....

.....

8. Wordt door u voor de periodieke verslaglegging gebruik gemaakt van de modelverslagen?

- Zo niet, waarom niet?

- Zo ja, kunt u alle belangrijke dingen kwijt in het modelverslag of is deze voor verbetering vatbaar?

.....

.....

.....

.....

9. Hoe wordt contact onderhouden met de rechtbank?

- Wat voor beleid hanteert de rechtbank?

- Wat vindt u van dit beleid?

.....

.....

.....

.....

10. Wordt u door schuldeisers (veel) gecontacteerd over de wijze waarop u hun belangen behartigt?

- Zo ja, hoe handelt u het dan af met de schuldeisers?

.....

.....

.....

11. Wat vindt u van het voorstel van de Commissie Kortmann/insolventierecht om het rechterlijk toezicht te beperken en het toezicht in de eerste plaats bij de zogenaamde schuldeiserscommissie te leggen?⁷

- Zal naar uw verwachting door de schuldeiserscommissie adequater dan de rechterlijke macht toezicht gehouden worden?

.....

.....

.....

12. Heeft u suggesties ter verbetering van het (rechterlijk) toezicht op de bewindvoerder?

.....

.....

.....

Einde

Bedankt voor uw medewerking!

⁷ Door de Minister van Justitie is aan de Commissie Kortmann verzocht advies te geven over de inrichting van het toezicht op curatoren en bewindvoerders. De commissie is van mening dat de taak van de rechter-commissaris waar mogelijk beperkt moet worden tot geschillen beslechting. Dit zou de onpartijdigheid van de rechter-commissaris waarborgen. De schuldeiserscommissie kan uit schuldeisers en insolventiedeskundigen, maar ook alleen uit schuldeisers of (één) insolventiedeskundige(n) bestaan. Schuldeisers moeten volgens de commissie zelf in de gaten houden of de bewindvoerder hun belangen op de juiste wijze dient.

Bijlage IV

(Vragenlijst schuldeisers)

VRAGENLIJST SCHULDEISERS

1. Heeft uw organisatie veel te maken met mensen die in de schuldsanering zitten Wsnp?

.....

.....

.....

2. Tot welke bedrag beslist uw organisatie of medewerking wordt verleend aan een voorstel in het minnelijk traject?

.....

.....

.....

.....

3. Hoe vindt u dat de Wsnp-bewindvoerder over het algemeen functioneert (voor zover u daar inzicht in heeft)?

- Ziet u een verschil tussen het functioneren van een bewindvoerder die advocaat is en een bewindvoerder die geen advocaat is?

.....

.....

.....

.....

4. Vindt u dat de rechtbank de juiste instantie is om toezicht op de Wsnp-bewindvoerders uit te oefenen?

- Zo ja, waarom?

- Zo niet, waarom niet? Wie zou volgens u het toezicht moeten uitoefenen op de Wsnp-bewindvoerders?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Op welke manieren wordt door de rechtbank toezicht uitgeoefend en op welke manier komt het toezicht duidelijk naar voren? (voor zover u daar inzicht in heeft)

.....

.....

.....

.....

6. Vindt u dat de rechtbank adequaat toezicht uitoefent?

.....

.....

.....

.....

7. Vindt u dat de rechter-commissaris/rechtbank meer bevoegdheden moet krijgen om zijn toezichthoudende functie adequaat of adequater te vervullen?

- Zo ja, wat voor bevoegdheden?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Vindt u dat uw organisatie voldoende op de hoogte wordt gehouden door de Wsnp-bewindvoerder over de voortgang en afwikkeling van de schuldsanering?

- Zo nee, wat dient er naar uw mening te gebeuren om de schuldeisers (beter) op de hoogte te houden van het proces?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Wat vindt u van het voorstel van de Commissie Kortmann/insolventierecht om het rechterlijk toezicht te beperken en het toezicht in de eerste plaats bij een zogenaamde schuldeiserscommissie te leggen?⁸ (zie toelichting)

.....

.....

.....

.....

10. Is er bij uw organisatie momenteel behoefte aan een schuldeiserscommissie in Wsnp-zaken?

⁸ Door de Minister van Justitie is aan de Commissie insolventierecht/Kortmann verzocht advies te geven over de inrichting van het toezicht op curatoren en bewindvoerders. De commissie is van mening dat de taak van de rechter-commissaris waar mogelijk beperkt moet worden tot geschillen beslechting. Dit zou de onpartijdigheid van de rechter-commissaris waarborgen. De schuldeiserscommissie kan uit schuldeisers en insolventiedeskundigen, maar ook alleen uit schuldeisers of (één) insolventiedeskundige(n) bestaan. Schuldeisers moeten volgens de commissie zelf in de gaten houden of de bewindvoerder hun belangen op de juiste wijze dient.

11. Zal uw organisatie deelnemen aan een schuldeiserscommissie als deze in het leven wordt geroepen?

.....

.....

.....

.....

.....

12. Zal naar uw verwachting door een schuldeiserscommissie adequater toezicht gehouden worden dan de rechterlijke macht?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Is er aan de zijde van uw organisatie behoefte aan andere (wettelijke mogelijkheden om zich te mengen in het traject van de schuldsanering?

.....

.....

.....

14. Heeft u suggesties ter verbetering van het (rechterlijk) toezicht op de Wsnp-bewindvoerder?

.....

.....

.....

15. Heeft u nog opmerkingen?

.....

.....

.....

Einde

Bedankt voor uw medewerking!

Bijlage V

(Vragenlijst gerechtsdeurwaarders)

VRAGENLIJST DEURWAARDERS

Wilt u uw antwoorden zoveel mogelijk toelichten?

1. Welk soort schuldeisers hebben veelal te maken met mensen die gebruik maken van de Wsnp?

.....

.....

.....

2. Tot welke bedrag geven uw opdrachtgevers u de bevoegdheid om te beslissen of medewerking wordt verleend aan een voorstel in het minnelijk traject?

.....

.....

.....

.....

3. Hoe vindt u dat de Wsnp-bewindvoerder over het algemeen functioneert (voorzover u daar inzicht in heeft)?

- Ziet u een verschil tussen het functioneren van een bewindvoerder die advocaat is en een bewindvoerder die geen advocaat is?

.....

.....

.....

.....

4. Vindt u dat de rechtbank de juiste instantie is om toezicht op de Wsnp-bewindvoerders uit te oefenen?

- Zo ja, waarom?

- Zo niet, waarom niet? Wie zou volgens u het toezicht moeten uitoefenen op de Wsnp-bewindvoerders?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Op welke manieren wordt door de rechtbank toezicht uitgeoefend en op welke manier komt het toezicht duidelijk naar voren?

.....

.....

.....

.....

6. Vindt u dat de rechtbank adequaat toezicht uitoefent?

.....

.....

.....

.....

7. Vindt u dat de rechter-commissaris/rechtbank meer bevoegdheden moet krijgen om zijn toezichthoudende functie adequaat of adequater te vervullen?

- Zo ja, wat voor bevoegdheden?

8. Vindt u dat u, als gevolmachtigde van uw opdrachtgevers, voldoende op de hoogte wordt gehouden door de Wsnp-bewindvoerder over de voortgang en afwikkeling van de schuldsanering?

- Zo nee, wat dient er naar uw mening te gebeuren om de schuldeisers (beter) op de hoogte te houden van het proces?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Wat vindt u van het voorstel van de Commissie Kortmann/insolventierecht om het rechterlijk toezicht te beperken en het toezicht in de eerste plaats bij de zogenaamde schuldeiserscommissie te leggen?⁹

- Zullen de schuldeisers naar u verwachting door de mogelijkheid van instelling van een schuldeiserscommissie zich meer gaan inmengen in het proces van de schuldsanering?

- Zal naar uw verwachting door de schuldeiserscommissie adequater dan de rechterlijke macht toezicht gehouden worden?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

⁹ Door de Minister van Justitie is aan de Commissie insolventierecht/Kortmann verzocht advies te geven over de inrichting van het toezicht op curatoren en bewindvoerders. De commissie is van mening dat de taak van de rechter-commissaris waar mogelijk beperkt moet worden tot geschillen beslechting. Dit zou de onpartijdigheid van de rechter-commissaris waarborgen. De schuldeiserscommissie kan uit schuldeisers en insolventiedeskundigen, maar ook alleen uit schuldeisers of (één) insolventiedeskundige(n) bestaan. Schuldeisers moeten volgens de commissie zelf in de gaten houden of de bewindvoerder hun belangen op de juiste wijze dient.

10. Is er aan de zijde van de schuldeisers momenteel behoefte aan een schuldeiserscommissie in Wsnp-zaken?

.....

.....

.....

11. Is er aan de zijde van de schuldeisers behoefte aan andere (wettelijke) mogelijkheden om zich te mengen in het traject van de schuldsanering?

.....

.....

.....

12. Heeft u suggesties ter verbetering van het (rechterlijk) toezicht op de Wsnp-bewindvoerder?

.....

.....

.....

13. Heeft u nog opmerkingen?

.....

.....

.....

Einde

Bedankt voor uw medewerking!

Bijlage VI

(Financieel eindverslag)